

Пенка Панагюрска

СУ „Неофит Рилски” – гр.Кнежа

Урок на тема: Компетенции за демократична култура

ХЕЙТЪРИТЕ

За свободата на словото в интернет и езикът на омразата

Основен въпрос

Трябва ли да има ограничения за това кой какво пише в Интернет?

Обзор на урока

Днес почти всеки един от нас има блог, сайт или участва в някоя от социалните мрежи.

Това дава възможност всеки да изрази своето мнение по даден въпрос, да подкрепи някаква кауза или просто да общува с хора, които споделят неговите интереси. Освен това в Интернет всеки иска да бъде коментиран, да получава „лайкове” на своите постове. Но когато насреща изскочи хейтър вместо коментатор или критик, тогава вече пишешият като че ли загубва вяра в силата на своето перо, а съответно губи и вдъхновение.

Как трябва да постъпим, когато попаднем на хейтър?

Онлайн деформацията „хейтър” е субект, който изпълнява действието “hate speech”. Това е непровокирана омраза, изразена чрез словесна агресия. Днес думата „хейтър” е широко използвана от много млади хора, които обаче не си дават сметка какво се крие зад понятието и кои всъщност са истинските хейтъри.

Цели на урока

Учениците да:

- да научат какво се крие зад понятието „хейтър” ;
- да се научат да разпознават хейтърите;
- да коментират проблема от гледна точка свобода на словото;
- да дискутират въпроса за филтрирането и цензурирането на публикациите и коментарите в Интернет;
- да получат информация относно евентуални наказания, когато коментарите и публикациите уронват авторитета или нарушават нечии права.
- Да изразят мнение по темата;
- Да усвоят умения за превенция по темата.

Компетенции за демократична култура

Ценност: *Ценене на човешкото достойнство и правата на човека*

Умения: *За аналитично и критично мислене и за решаване на конфликти*

Нагласи: *Уважение и отговорност*

Знание и критическо разбиране: *за правата на човека, комуникацията и медиите*

Речник:

- **Интернет** – глобална система от свързани компютърни мрежи, която обслужва милиарди потребители по целия свят.
- **Мрежа/социална мрежа – Онлайн социалната мрежа** е платформа за изграждане на социална мрежа или социални взаимоотношения между хора, които споделят общи интереси, дейности, история или познания.
- **„Хейтър”** - идва от думата „hate”, която в превод от английски означава „мразя”. Според Urban Dictionary понятието „хейтър” означава „човек, който не може да бъде щастлив от успехите на другите”.

Начало на урока

Урокът може да започне с едно забавно клипче „Бебе хейтър” / около 2 минути
<https://www.vbox7.com/play:97f8d23a>

На всички въпроси „Обичаш ли.....?”, бебето отговаря „Не!”

Знаете ли кои са истинските хейтъри и как можем да ги разпознаем, ако попаднем на тях в Интернет? Това ще стане ясно от следващото видео:

На учениците се предлага да гледат кратко видео на bTV Репортерите – Зодия "Хейтър" / 13 минути /
<http://www.btv.bg/video/shows/btv-reporterite/videos/btv-reporterite-zodiya-heitar.html>

I Вариант / за ученици VIII – IX клас /

Учениците се разделят на две групи.

Едната група получава задача да потърси информация в интернет относно въпроса: Има ли филтри, цензура, съдебна отговорност за публикациите.

Втората група има задача да потърси отговор на въпроса „Как да постъпим, ако попаднем на хейтър?”

Време за работа – 10 минути

Споделяне на информацията и дискусия по темата – 10 минути

Заключителна част: Обобщение на работата:

- Ако попаднем на хейтърска атака да не влизаме в словесна битка. Както казват мъдреците, „за всяко нещо, има своя лек”.
На първо място хладнокръвно да устоим и тотално да игнорираме подобен род поведение. Само по този начин можем да се отървем от словесната атака и обидите на Хейтъра.
Най-голямата грешка на човека отсреща би могла да бъде отговор на хейтърските нападки. Ето в този момент вече за тях няма по-голямо щастие на света, от това някой да е взел на сериозно коментарите им.
- Хейтърът, дори и да не е справедлив, ще намери достатъчно аргументи и правилни думи, за да те смачка психически, и да те откаже от твоите положителни инициативи, и че не ставаш за нищо, дори и като творец.
- Да се въздържа от зловни постове и коментари.

II Вариант / за ученици X-XII клас /

Учениците работят с текстове от посочените документи и се аргументират относно свободата на словото в интернет

<https://www.cpdp.bg/?p=element&aid=437>

ХАРТА НА ОСНОВНИТЕ ПРАВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Член 11

Свобода на изразяване на мнение и свобода на информация

1. Всеки има право на свобода на изразяването на мнения. Това право включва свободата да отстоява своето мнение, да получава и да разпространява информация и идеи без намеса на публичните власти и независимо от границите.
2. Свободата и плурализмът на медиите се зачитат.

Член 54

Забрана на злоупотребата с право

Никоя от разпоредбите на настоящата Харта не трябва да се тълкува като даваща право да се извършва дейност или действие, които имат за цел погазване на признати в настоящата Харта права или свободи, или да се ограничават правата и свободите в по-голяма степен от предвидената в настоящата Харта.

<http://www.marginalia.bg/dokumenti/mezhdunarodni-dogovori/evropejska-konventsiya-za-pravata-na-choveka>

ЕВРОПЕЙСКА КОНВЕНЦИЯ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

Член 10

Свобода на изразяването на мнение

1. Всеки има право на свобода на изразяването на мнения. Това право включва свободата на всеки да отстоява своето мнение, да получава и да разпространява информация и идеи без намеса на държавните власти и независимо от държавните граници. Този член не забранява държавите да подлагат на разрешителен режим радио- и телевизионните компании и производителите на кинематографична продукция.

2. Упражняването на тези свободи, доколкото е съпроводено със задължения и отговорности, може да бъде обусловено от процедури, условия, ограничения или санкции, които са предвидени от закона и са необходими в едно демократично общество в интерес на националната и обществената сигурност и на териториалната цялост, за предотвратяването на безредици или престъпления, за защитата на здравето и морала, както и на репутацията или правата на другите, за предотвратяване разкриването на информация, получена доверително, или за гарантиране авторитета и безпристрастността на правосъдието.

Член 17

Забрана на злоупотребата с права

Никоя от разпоредбите на тази Конвенция не може да се тълкува като предоставяща правото на някоя държава, група или лице да осъществява дейност или действия, имащи за цел разрушаването на което и да е от правата и свободите, предвидени в тази Конвенция, или ограничаването им в по-голяма степен от предвидената в Конвенцията.

<http://www.ohchr.org/EN/UDHR/Pages/Language.aspx?LangID=blg>

ВСЕОБЩА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

Член 18

Всеки човек има право на свобода на мисълта, съвестта и религията; това право включва правото да смени религията или убежденията си, както и свободата да изповядва религията или убежденията си, индивидуално или колективно, публично или частно, чрез обучение, обреди, богослужение и ритуали.

Член 19

Всеки човек има право на свобода на убеждение и на изразяването му; тази свобода включва правото безпрепятствено да се придържа към своите убеждения, както и правото да търси, да получава и да разпространява информация и идеи чрез всички средства и без оглед на държавните граници.

<http://www.parliament.bg/bg/const>

КОНСТИТУЦИЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Чл. 32.

(1) Личният живот на гражданите е неприкосновен. Всеки има право на защита срещу незаконна намеса в личния и семейния му живот и срещу посегателство върху неговата чест, достойнство и добро име.

(2) Никой не може да бъде следен, фотографиран, филмиран, записван или подлаган на други подобни действия без негово знание или въпреки неговото изрично несъгласие освен в предвидените от закона случаи.

Чл. 39.

(1) Всеки има право да изразява мнение и да го разпространява чрез слово - писмено или устно, чрез звук, изображение или по друг начин.

(2) Това право не може да се използва за накърняване на правата и доброто име на другото и за призоваване към насилствена промяна на конституционно установения ред, към извършване на престъпления, към разпалване на вражда или към насилие над личността.

Чл. 40.

(1) Печатът и другите средства за масова информация са свободни и не подлежат на цензура.

(2) Спирането и конфискацията на печатно издание или на друг носител на информация се допускат само въз основа на акт на съдебната власт, когато се накърняват добрите нрави или се съдържат призови за насилствена промяна на конституционно установения ред, за извършване на престъпление или за насилие над личността. Ако в срок от 24 часа не последва конфискация, спирането преустановява действието си.

Чл. 41.

(1) Всеки има право да търси, получава и разпространява информация.

Осъществяването на това право не може да бъде насочено срещу правата и доброто име на другите граждани, както и срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала.

(2) Гражданите имат право на информация от държавен орган или учреждение по въпроси, които представляват за тях законен интерес, ако информацията не е държавна или друга защитена от закона тайна или не засяга чужди права.